

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Dům dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816

Adresa: R. Frimla 816, 541 01 Trutnov

Identifikátor školy: 668 000 015

Termín konání inspekce: 20. – 22. října 2003

Čj.:	i2-1034/03-5072
Signatura:	oi5lx102

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti v celém zařízení ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti v celém zařízení ve školním roce 2003/2004
- ❖ celkové nabídky výchovně-vzdělávací činnosti, průběhu a organizace sledované části pravidelné zájmové činnosti ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA DOMU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Dům dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816 (dále DDM) je od 1. 9. 2002 samostatnou příspěvkovou organizací. Od 1. 7. 1996 do 1. 9. 2002 byl DDM součástí Základní školy, Trutnov, R. Frimla 816 (dále 4. ZŠ). Zřizovatelem je Město Trutnov, Slovanské náměstí 165, 541 16 Trutnov.

Sídlo DDM se nachází v objektu 4. ZŠ, kde na základě smlouvy využívá část prostorů pro vlastní činnost. Umístění objektu 4. ZŠ v okrajové části města není z hlediska dostupnosti DDM výhodné. V důsledku přizpůsobování činnosti DDM provozním podmínkám 4. ZŠ dochází i k částečnému omezení otevřenosti a přístupnosti DDM pro potenciální zájemce.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Výchovně vzdělávací činnost DDM je zajišťována 5 interními pedagogickými pracovníky a 46 externími spolupracovníky. Většina interních i externích pedagogů má bohaté zkušenosti s prací v DDM. Ředitelka má plnou kvalifikaci. Od roku 1996 do roku 2002, kdy byla jmenována do funkce ředitelky, působila jako vedoucí DDM při 4. ZŠ. Z ostatních interních pedagogických pracovníků splňuje veškeré stanovené kvalifikační podmínky pouze jeden. Zbývající 3 pracovníci mají úplné střední odborné vzdělání bez pedagogického zaměření a v současné době si doplňují chybějící pedagogické vzdělání vysokoškolským studiem. Míra jejich přímé výchovné činnosti je stanovena v souladu s příslušnými právními předpisy.

Většina zájmových útvarů s pravidelnou činností (dále ZÚ) je vedena externími pracovníky. Při jejich výběru bylo posuzováno nejen jejich odborné a zájmové zaměření, ale i jejich schopnost vést danou věkovou skupinu dětí.

Způsob řízení činnosti DDM je jasně zakotven v organizačním řádu, který jednoznačně stanovuje organizační strukturu a základní povinnosti pracovníků. Podrobné vymezení kompetencí a úkolů interních pracovníků je uvedeno v jejich pracovních náplních a v každoročně aktualizovaném rozpisu garancí hlavních úkolů pro daný školní rok. Organizační struktura je vzhledem k rozsahu zajišťované činnosti funkčně zavedena a umožňuje efektivní řízení a koordinaci činnosti DDM. Delegování kompetencí na nižší články řízení je účelně provedeno. Součástí úkolů vedoucích oddělení je poskytování pomoci externím pracovníkům, včetně kontroly jejich práce. Tyto úkoly jsou prokazatelně plněny. Vzájemná spolupráce mezi interními a externími pracovníky je zajištěna po zájmových oblastech. Vnitřní informační systém je jasně stanoven.

Při vedení pracovníků jsou uplatňovány prvky demokratického stylu řízení a pravidla týmové spolupráce. Činnost DDM probíhá v návaznosti na roční plán práce. Operativní plánování

a koordinace práce DDM jsou prováděny týdně na provozních poradách interních pracovníků. Součástí porad je kontrola věcného a časového plnění zadaných úkolů. Pedagogické rady, kterých se účastní všichni pedagogičtí pracovníci, jsou konány 2x ročně.

Hodnocení pracovní činnosti zaměstnanců je prováděno v návaznosti na výsledky kontrolní a hospitační činnosti. V rámci hospitační činnosti ne vždy jsou sledovány ukazatele, které by umožnily jasně posoudit kvalitu vedení činnosti ZÚ a stanovit formu případné pedagogické a metodické pomoci. Frekvence kontrolní činnosti je dostatečná.

Vedení DDM se na základě cíleného plánování v oblasti lidských zdrojů podařilo vytvořit stabilizovaný tým pracovníků. Náležitá pozornost je věnována i soustavnému zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků v souladu se zaměřením a záměry DDM. Velkým přínosem pro zvýšení efektivity vlastní práce DDM bylo zapojení dvou řídicích pracovníků do vzdělávacího projektu „Dokážu to?“, jehož realizátorem je občanské sdružení Aisis Kladno. Určité rezervy zůstávají v oblasti evaluace vlastní činnosti zaměstnanců. Mechanizmy, které by k tomuto směřovaly, nejsou zatím dostatečně účinně prosazovány.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

DDM nemá pro vlastní činnost samostatnou budovu. Realizovaná zájmová činnost probíhá v pronajatých prostorách, především místních škol. Více jak polovina činností (společenskovedné, výtvarné, rukodělné a některé sportovní a technicko-přírodovědné) je umístěna v komplexu budov 4. ZŠ, kde se nachází i sídlo DDM. Vstup do užívaných 4 kluboven DDM, oddělení školní družiny, odborných učeben a vymezené části polytechnické dílny 4. ZŠ je „vhodem DDM“, vstup do keramické dílny, sportovní haly, herny stolního tenisu a malé tělocvičny je „vhodem přes Bistro“. Zbývající část činností (zejména taneční, sportovní, modelářské a chovatelské) je uskutečňována v prostorách 8 různých budov ve městě (tělocvična – 1. ZŠ, zrcadlový sál – Klub Nivy, tělocvična – 3. ZŠ, střelnice – SLŠ, tělocvična – 5. ZŠ, část sklepních a půdních prostorů – budovy Na Struze, sportovní hala – Gymnázium, tělocvična – ZŠ Pod Poštou).

Snížená dostupnost centra DDM i roztržitost umístění pronajatých prostorů ztěžuje organizační zabezpečení i další rozvoj zájmové činnosti.

Část z pronajatých prostorů je pro realizovanou činnost ne zcela vyhovující především z důvodů psychohygienických (např. malá prostorová kapacita kluboven DDM, absence odpovídajících hygienických podmínek u prostorů Na Struze). Vybavenost místností nábytkem, pomůckami a materiálem je vzhledem k charakteru činnosti i počtu účastníků většinou postačující.

Využití kluboven DDM je vzhledem k jejich nižší variabilnosti z důvodu dispozičních a prostorových malé (od 2 do 7 hodin týdně). Interiér místností i prostorů, které jsou užívány pouze DDM, je velmi vkusně vyzdoben a vytváří podnětné a inspirativní prostředí.

Postupná inovace a zkvalitnění materiálně-technických podmínek jsou vedením DDM cíleně plánovány. Část potřebných finančních prostředků je úspěšně získávána pořádáním odborných kurzů a seminářů pro veřejnost.

Materiálně-technické zázemí výchovně-vzdělávací činnosti je hodnoceno pouze jako vyhovující.

HODNOCENÍ NABÍDKY, PRŮBĚHU A ORGANIZACE VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Nabídka vychází ze současných podmínek DDM i analýzy činnosti uplynulého školního roku. Pro školní rok 2003/2004 jsou plánovány všechny formy činností, které jsou určeny § 2 vyhlášky MŠMT ČR č. 432/1992 Sb., o střediscích pro volný čas dětí a mládeže.

Nabízené zájmové vzdělávání navazuje na osvědčené činnosti, které jsou doplněné o nové aktivity. Souhrnná nabídka zájmových činností je dostatečně pestrá, zájmově vyvážená a přiměřeně diferencovaná pro různé věkové skupiny dětí. Svoji skladbou činností vhodně doplňuje ostatní volnočasové aktivity nabízené na místním trhu volného času. Určité rezervy jsou v množství nabízených zájmových aktivit pro mládež.

Největší objem plánovaných aktivit tvoří pravidelná zájmová činnost. Pro tento rok je nabízeno 49 různých zájmových činností, jejichž náplň je dále dělena dle věkových skupin a míry dovedností účastníků. Celkem je plánováno otevření 59 ZÚ.

Příležitostná zájmová činnost, která je uvedena v plánu práce pro tento školní rok, se zaměřuje vedle tradičních akcí souvisejících s činností ZÚ (výstavy, přehlídky, soutěže) i na pořádání akcí pro širší veřejnost (např. Den dětí, Den Země, tématicky zaměřené - výletní víkendové akce, kurzy a výukové programy). Většina těchto aktivit je účelně využívána k prezentaci činnosti DDM. Vedle plánovaného počtu 36 příležitostných akcí, jsou do měsíčních plánů operativně zařazovány další příležitostné aktivity.

Nabídka spontánních činností se vzhledem ke stávajícím materiálně-technickým podmínkám omezuje na pořádání tzv. „Dnů spontánních aktivit“ v době vedlejších školních prázdnin. Svým charakterem se tato činnost řadí spíše do příležitostných aktivit.

Prázdninová činnost je plánována na období vedlejších i hlavních prázdnin. Z pobytových činností jsou to 4 tábory (1 jarní a 3 letní), 3 soustředění ZÚ a cyklus geografických poznávacích zájezdů.

Individuální práce je plánována s talentovanými dětmi a se zdravotně postiženými dětmi a mládeží. Plánované činnosti vyváženě směřují jak do oblasti podpory a rozvoje talentu, tak i do oblasti péče a pomoci handicapovaným účastníkům zájmové činnosti.

Ze soutěží a přehlídek vyhlašovaných MŠMT se DDM podílí na zabezpečení a organizaci okresních kol celkem 4 soutěží a olympiád.

Na základě předložené dokumentace je propagace nabídky cíleně a včas prováděna. Zpracování dílčích propagačních materiálů je po stránce formální i obsahové na velmi dobré úrovni. Taktéž jejich funkčnost z hlediska informačního a náborového je velmi dobrá.

Další rozšíření nabídky zájmové činnosti je omezeno stávajícími materiálně technickými podmínkami, které DDM brání ve větší míře vycházet vstříc společenským požadavkům a účinněji se zapojit do tvorby místního trhu volného času.

Nabídka výchovně vzdělávací činnosti je s ohledem na podmínky DDM hodnocena jako velmi dobrá.

Pravidelná zájmová činnost

V době inspekce se rozbíhala činnost celkem 61 ZÚ, což je o dva více oproti plánovanému počtu. Počty členů ZÚ nebyly zatím ustálené. Minimální počet členů pro otevření ZÚ byl stanoven na 7. Skladba zaměření ZÚ je poměrně vyvážená a zahrnuje činnosti společensko-vědní, taneční a pohybové, technické, přírodovědné, sportovní, rukodělné, výtvarné a hudební. Největší zastoupení mají ZÚ s činností rukodělnou a výtvarnou (16 ZÚ), dále s taneční a pohybovou činností (10 ZÚ). Nárůst oproti loňskému roku byl zaznamenán v počtu ZÚ se zaměřením na rukodělné práce a pohybovou výchovu.

Nábor do ZÚ je prováděn především náborovým letákem, který DDM distribuuje do škol. Leták poskytuje zájemcům veškeré základní informace o plánované zájmové činnosti.

Roční účastnický příspěvek do ZÚ se pohybuje v rozmezí 100 až 1000 Kč. Stanovení výše příspěvku je prováděno na základě materiálně-technické náročnosti zájmové činnosti.

Ve složení členů ZÚ jsou nejvíce zastoupeny školní děti do 15 let. Zastoupení starších dětí a mládeže je poměrně nízké. Na této skutečnosti se výrazně odráží i vliv umístění DDM v prostředí školy.

Deníky ZÚ jsou řádně vedeny na standardních tiskopisech SEVT a jejich obsah průkazným způsobem dokládá průběh zájmového vzdělávání. Ochrana osobních údajů účastníků je v dokumentaci respektována.

Vedení sledované zájmové činnosti bylo zajištěno fundovanými pracovníky, kteří měli nejen schopnost vést a zaujmout své členy, ale i odborně rozvíjet a kultivovat jejich zájmy.

Průběh schůzek měl tradiční strukturu (motivace, pedagogické řízení činnosti, závěrečné hodnocení). Obsahová náplň činnosti ZÚ byla vhodně přizpůsobena věkové skladbě členů i jejich schopnostem. Vedení činnosti probíhalo v souladu se zásadami pedagogiky volného času, organizace činností byla účelně prováděna. Použité formy a metody práce umožňovaly rozvoj dovedností účastníků i uplatnění jejich tvořivosti. Vhodná volba činností přispívala ke kultivaci zájmů účastníků a současně vedla k uspokojování jejich potřeb i upevnění návyků účelného trávení volného času. Vstřícný a citlivý pedagogický přístup s pozitivně prováděnou motivací umožnily vytvořit příjemnou, uvolněnou atmosféru.

V průběhu sledované činnosti byly dodržovány zásady psychohygieny a bezpečnosti. Poučení účastníků o zásadách bezpečnosti práce je zaznamenáno v denících ZÚ.

Materiálně technické vybavení u sledované činnosti ZÚ bylo na dobré úrovni. Nedostačující prostorové podmínky vzhledem k počtu účastníků byly zaznamenány při činnosti kroužku keramického. Z hlediska usnadnění a posílení komunikativní vazby mezi účastníky jazykových kroužků se jevílo jako nevhodné jejich konání v učebnách s klasickým frontálním uspořádáním školních lavic.

Pravidelná zájmová činnost je hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení DDM do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině DDM.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje - odbor školství, mládeže a tělovýchovy, o zařazení Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816, do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2002, čj. SM 7841/02 ze dne 13. 9. 2002
2. Zřizovací listina Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816, vydaná Městem Trutnov, Slovanské náměstí 165, PSČ 541 16 Trutnov, s účinností od 1. 9. 2002
3. Organizační řád Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816, aktualizovaný k 1. 9. 2003
4. Pracovní řád Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816 ze dne 1. 9. 2002
5. Plán práce na školní rok 2003/2004 Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816 ze dne 20. 10. 2003

6. Plány práce jednotlivých oddělení DDM pro školní rok 2003-2004
7. Hodnotící zpráva o činnosti Domu dětí a mládeže Trutnov za školní rok 2002/2003
8. Doklady o vzdělání interních pedagogických pracovníků Domu dětí a mládeže, Trutnov, R. Frimla 816 ve školním roce 2003/2004
9. Zápisy z pedagogických rad konaných ve školním roce 2003/2004
10. Nabídka zájmové činnosti Domu dětí a mládeže Trutnov pro školní rok 2003 – 2004
11. Deníky zájmových útvarů pro školní rok 2003/2004
12. Rozpis zájmových kroužků DDM 2003 - 2004
13. Výkaz o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže Škol (MŠMT) V 15-01 podle stavu k 31. 10. 2002 ze dne 5. 11. 2002
14. Příloha k výkazu o činnosti střediska pro volný čas dětí a mládeže Škol (MŠMT) V 35-01 podle stavu k 31. 12. 2002 ze dne 6. 1. 2003
15. Měsíční zpravodaj DDM Trutnov (září 2003)

ZÁVĚR

DDM je jediné samostatné školské výchovné zařízení pro výchovu mimo vyučování v Trutnově. Nabídkou svých služeb se snaží významnou měrou nejen ovlivnit zájmovou činnost ve volném čase dětí a mládeže, ale taktéž aktivně se podílet na tvorbě kulturně-spoločenského života města.

- **Hodnocení personálních podmínek výchovně-vzdělávací činnosti**

Stávající personální zabezpečení činnosti DDM dává velmi dobré předpoklady pro další úspěšný rozvoj zájmového vzdělávání i rozšíření nabídky volnočasových aktivit. Tým pedagogických pracovníků je stabilizovaný, strategie řízení pracovníků i podpora zvyšování jejich kvalifikace je promyšlená a cílená. Tato skutečnost se pozitivně odráží na práci celého zařízení. Organizační struktura je účelně vytvořena a umožňuje dostatečně pružné řízení. Plánování a organizování činnosti DDM je založeno na participačním přístupu a týmové spolupráci. Určité rezervy zůstávají ve zkvalitnění kontrolního systému a zavedení mechanismů směřujících k evaluaci činnosti.

- **Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti**

Současné materiálně technické podmínky jen částečně podporují úspěšné naplňování cílů a poslání DDM. V důsledku chybějícího vhodného objektu (samostatného, s bezbariérovou otevřeností a snadno dostupného) pro vlastní práci DDM dochází k omezení realizace některých činností (např. spontánních a příležitostných aktivit). Nutnost respektování provozního režimu 4. ZŠ působí jako omezující faktor vlastního provozu DDM. Velká četnost pracovišť zájmové činnosti, které nejsou pod jednou střechou, ztěžuje operativnost a koordinaci řízení i kontrolu činnosti. Část ze smluvně zajištěných prostorů je pouze vyhovující svými podmínkami pro realizovanou činnost. Nedostatky jsou především v hygienických podmínkách a velikosti prostorů. Postupná inovace materiálního vybavení užívaných kluboven je plánovitě prováděna.

- **Hodnocení průběhu výchovně-vzdělávací činnosti dle předmětu inspekce**

Nabídka respektuje podmínky pro vlastní činnosti, navazuje na osvědčené aktivity a pružně reaguje i na aktuální společenskou poptávku. Nabídka je dostatečně pestrá a oslovuje především věkové skupiny školních dětí. Pozitivem je možnost zapojení zdravotně postižených dětí do některých zájmových činností.

Těžiště nabídky směřuje do oblasti pravidelné zájmové činnosti. Na profilu zaměření se výrazně podílejí zejména činnosti taneční, rukodělné a tělovýchovné.

Sledovaná pravidelná zájmová činnost byla vedena fundovaně, s vysokou mírou osobního zaujetí, taktním a citlivým přístupem vedoucích. Při činnosti byly dodržovány zásady pedagogiky volného času a základní pravidla bezpečnosti. U účastníků bylo cíleně podporováno upevňování návyků smysluplného trávení volného času.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiří Jetel	Jiří Jetel v. r.
Členové týmu	Ilona Oškrobaná , Věra Petrášová -	kontrolní pracovníci

V Jičíně dne 7. listopadu 2003

Datum a podpis ředitelky DDM stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 11. 2003

Razítko

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Marie Suková – ředitelka DDM	Suková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2003-11-24	i2-1034/03-5072
Zřizovatel	2003-11-24	i2-1034/03-5072

Připomínky ředitele DDM

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány.